

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto
na Ameriko (izven Chicago \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.)

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

EDINOST

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Geslo ga tlači

ŠTEV. (No.) 129.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 2. NOVEMBRA—THURSDAY, NOVEMBER, 2, 1922.

LETO (Vol.) VII

DUH ODKRIL UMOR:

Vsi večji ameriški dušeslovci se pečajo s slučajem, ki se je zgodil te dni v Panisville, O. — Tam je pred sodiščem obtožen umora neki farmar Frank Lerman, ki je baje pred sedmimi leti umoril svojega hlapca Harry Kipenstica. Sedanji lastnik farme Karol Logries je kupil to farmo pred kratkom. Toda takoj ko se je naselil na to farmo "Paines Hollow," je opazil, vsaki večer po pol deseti uri zvečer pri skedenju nekjaj belega, kakor bi nek človek zagrijen v belo šel mimo skedenja. To se je ponavljalo redno vsaki večer. Ta bela stvar je pri vselej izginila v star, na pol zasuti vodnjak na drugi strani skedenja.

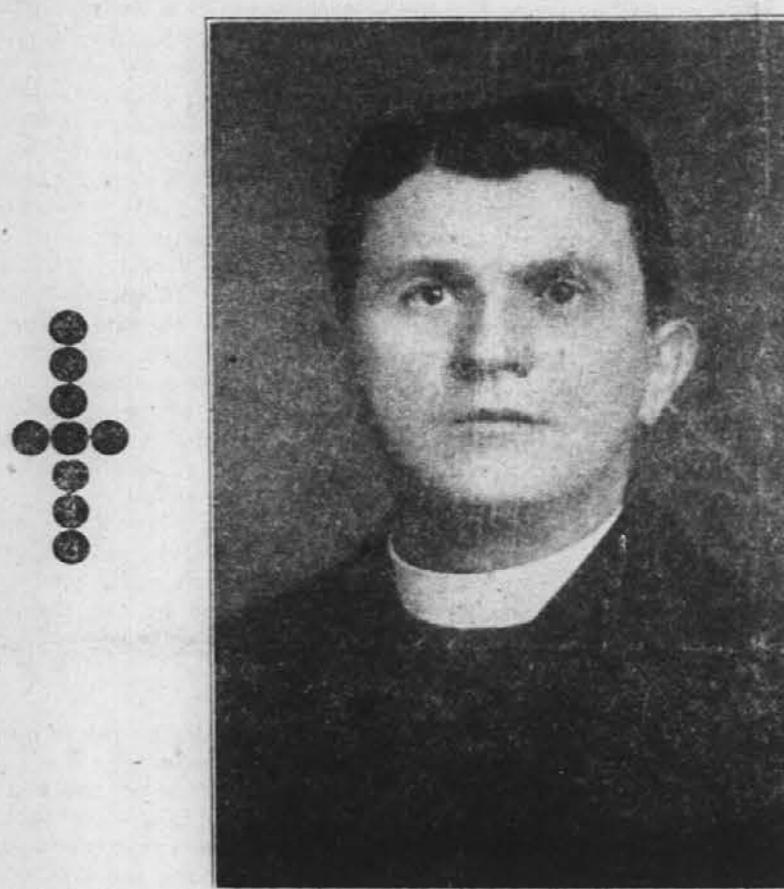
Neko noč je začel pes zunaj na dvorišču strašno lajat in slednjič eviliči kakor bi se nečesa strašno bal. Farmar vzame svetilko in puško in hiti ven. Ko pa stopi ven, vidijo se drugi strani ceste ob farmi zopet isto belo postavo iti proti vedenjaku in tam je izginila.

Farmar tega ni mogel več prestajati in julija meseca letos se je odločil, da bo začel kopati v vodnjaku, češ, da to mora nekaj biti. Komaj je pa začel dobro kopati, kô zadene na črevlje v katerih so bile napol strohnjene človeške noge. Ko še malo prej koplje, najde človeški okostnjak. Takoj popusti delo in hiti po policijo. Kopali so dalje in odkopali cel človeški okostnjak. Vse je bilo že strohnjeno, tudi obleka. Samo zlata ura je še bila tam, katero so pa sosedje spoznali kot uro hlapca Harry Kipenstica. Sosedje so se spomnili, da je ta hlapec služil pri Franku Lermanu, tedanjemu lastniku farme, toda enkrat je nenadoma izginil in nihče ni vedel kam. Gospodar se je pa izgovarjal, da tudi ne ve, kam je prešel. Lerman je kmalu na to prodal farmo in odšel proč. Farma je bila mej tem časom večkrat prodana, dokler je ni kupil sedanji lastnik, ki je odšril na ta skrivnostni umor. Sedanji lastnik je popolnoma tujec v tem kraju in ni prav nič vedel o Franku Lermanu, kakor tudi nič, da je kak hlapec izginil. Zanimivo je tudi to, da je najdena ura kazala pol desetih, ko se je pred leti ustavila, toraj isti čas, ko je duh strašil vsaki večer. Seveda so takoj poiskali Franka Lermana in ga zaprli in obdolžili umora. In teči se vrši ta velezanimiva obravnava.

Od kar so odkopali truplo pa nič več ne straši. To je resnična dogodba, o kateri pričajo sodnijski zapisniki te obravnavne in ki je od danes. Zato se pa vsi dušeslovci toliko zanimajo zanj, da hočejo dognati, koliko je resnice na tem.

Toliko je gotovo, da je sedanji farmar Karol Logries videl vsaki večer "strah" in da ga je ta strah pravil do tega, da je začel kopati, da je prišel umor na dan in da je samo duh vzrok, da je Frank Lerman danes pred sodiščem.

REV. JOS. TOMŠIČ UMRL.

Danes nam je Father Golob brzjavno sporočil, da je v pondeljek 30. oktobra umrl v New Haven v bolnišnici Sv. Rafaela Rev. Josip Tomšič, višji slovenski župnik iz Forest City, Pa.

Britko nas je zadela ta novica, kajti Rev. Jos. Tomšič je bil naš zvesti priatelj, naročnik in podpornik skozi vse leta obstanka listov. Še pred dobrimi tremi tedni nam je v daljšem pismu sporočal razne novice iz ljubljenega mu Forest Cityja in obenem tudi sporočal, da se nič kaj dobro ne počuti. Tudi na pisavi se pozna, da je roka že pešala, ko je to pismo pisal.

Father Tomšič je bil markantna oseba med slovensko duhovščino v Ameriki. V Ameriko je prišel leta 1902. Nekaj časa je bil pri škofu Starhi v Lead S. Dak. Od tam je pa odšel v Forest City, kjer je ustavil ondotno slovensko župnijo Sv. Jožefa, in ostal tam župnik do tedaj, ko mu je zdravje popolnoma opešalo in je bil prisiljen odpovedati se župniji in oditi v pokoj. Nekaj časa je bil v bolnišnici v Milwaukee, kjer pa ni bil zdrav. Ko je opešal je sprejel službo bolniškega duhovnika bolnišnice Sv. Rafaela v New Haven Conn., kjer je umrl.

V Forest City je bil nekako 15 let. Veliko dobrega je storil za naselbino. Sezidal je ondotno cerkev sv. Jožefa in kupil župnišče in popolnoma preprečil to delo. Ljubil je to svojo župnijo iz srca. To je posebno pokazal takrat, ko mu je del naselbine pokazal z veliko nehvaležnostjo nepriznanje vseh žrtv, katere je prenesel za naselbino in mu že itak zrahljano zdravje še bolj zrahljal, da mu ni kazalo drugega, kakor prosiš škofa, da mu dovoli oditi. Kako mu je bilo težko oditi, nam je pisal v pismu, v katerem pravi, da mu "srce krvavi in da mu solze kapljajo, ker se boji za naselbino, kaj bo sedaj. Bil je tudi duhovni vodja K. S. K. J. in je hotel krepko nastopiti za katoliški značaj te organizacije, posebno glede velikonočne spovedi. Prestal je radi tega hudo preganjanje.

Tudi je rad pisal v naše liste. Za "Ave Maria" je spisal velikrat kake članke. Še lansko leto je poslal nekaj malega. Bil je predsednik Rafaelove družbe več let in veliko storil za njo. Rad je obiskoval sosedne naselbine, kjer je dajal za veliko noč priliko rojakom, da so opravili svojo velikonočno dolžnost. Bil je večkrat tudi po W. Virginiji, v Thomas in Davisu.

Father Tomšič je bil mož silno blagega in mirnega značaja. Nikomur bi ne škodil, vsakemu bi pomagal, komur bi le mogel. Za vse dobro je bil navdušen.

Od kar izhajajo naši listi, je bil on vsikdar krepek njih podpornik.

Ni vsikdar popolnoma soglašal z nami. Vendar pa je bil navdušen za liste in je storil, kolikor je le mogel, da so se širili po njegovem župniju.

Zadnji dve leti njegovega življenja je imel silno gremki, ko je moral glečati razne velike homatije v župniji, katero je tako ljubil, ki je bila dete njegovega srca. Imamo pred seboj nekoliko njegovih pisem zadnjih let, ki jasno pričajo o tej veliki boli, katero je čutil v srcu, ko bi bil rad pomagal, pa ni več mogel.

Sedaj je legel v hladni grob. Naj počiva v miru!

NADŠKOF MUNDELEIN

KARDINAL.

Iz Rima se poroča, da bo pri prihodnjem konzistoriju chicaski nadškof Mundelein imenovan kardinalom, skupaj z New Yorškim nadškofom Hayesom. Pred vsemi govoroma zaslubi to čast Chicaski nadškof. Uradno ta vest še ni potrjena. Venadar je zelo vjetno, da bo Rim odlikoval nadškofa Mundeleina za velike njegove zasluge za napredok katoliške cerkve v Ameriki.

RUSKO-TURŠKO PRIJATELJSTVO PRI KRAJU.

Carigrad, 1. nov. — Ker so turški nacionalisti odgovorili na zavezniško povabilo za na mirovno konferenco, ki se bo vrnila v Lausanne Švici, in pritem nič omenili, da se mora uradno povabiti tudi Rusijo na konferenco so ruski boljševiki v Moskvi ozovljenci in pričakovati je prekinjenja diplomatičnih zvez, med angorsko vlado in boljševiki.

SULTAN OSTANE NA TRONU.

Carigrad, 1. nov. — Vse govorce, da nametava turški sultan resignirati so nezmetljene. Sultan pravi, da na resignacijo niti mislil ni.

ZDR. DRŽ. BODO OPZOVALE MIROVNO KONFERENCO OD STRANI.

Washington, D. C., 1. nov. — Washingtonska vlada je obvestila zaveznike, da se ne bo udeležila mirovne konference uradno. Poslala pa bo tja svojega zastopnika, da bo samo poslušal in opazoval konferenco od strani.

VILJEM SE ZAMERIL NEMŠKIM MONARHISTOM.

Berlin, 1. nov. — Nemški monarhisti so zelo ozovljeni nad bivšem kajzerjem Viljemom, ki se bo prihodnjo nedeljo poročil z neko nemško vdvo. Sedaj pravijo, je zastonj misliti, da bi med nemško javnostjo še kdo simpatiziral z Viljemom.

MUSSOLINO ITALIJANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Rim, 1. nov. — Signor Benito Mussolini je prevzel v svoje roke vodstvo italijanske vlade. Pravi, da bo obenem zunanj in notranji minister. Mussolini pravi, da je zagrizen patriot, ki hoče vsak znak upora zadušiti s silo.

POPULACIJA KOREJE.

Seoul, Koreja, 1. nov. — Glasom letosnjega ljudskega štetja v Koreji, znaša število korejskega prebivalstva 17 milijonov 452 tisoč in 618. Mejet je nekako 800 tisoč Japoncev.

PARNIK SE POTOPIL.

Santiago, 1. nov. — Chilijski parniki Talalt se je potopil na poti med Valparaiso in Coquimbo. Vzrok, silni morski viharji, ki divijo po tej okolici že par dni.

TANK EKSPLODIRAL IN UBIL DVA.

Knoxville, Ia., 1. nov. — Na tukajšnjem gasolinski postaji je eksplodiral tank poln gasolina. Dva sta bila na mestu mrtva in širje so opasno poškodovani, ki trpe hudi opreklinah.

USTRELIL MEDVEDA.

Barnes, Wis. — Tukajšnji naseljenec George McLeod je na lov ustrelil velikega starega medveda, ki tehta 600 funfov.

GASOLIN ZOPET CENEJŠI.

Chicago, Ill., 1. nov. — Standard Oil Co. naznana, da bo s prvim novembrom znižala ceno gasolina za 1 cent pri galonu. Cena na postajah bo odslej 20 centov za galon.

NA SMRT OBSOJEN, KER JE UMOŘIL SVOJEGA STRICA.

Pariz, 1. nov. — V Seine Assizes je bil včeraj na smrt obsojen 22-letni Félix Gounaud, ki je baje ustrelil svojega strica. Umrl bo pod gilotino.

Njegov duh pa je odšel tja k Onemu, za katerega se je trudil in žrtval, da bo sprejel plačilo. Tisti pa, ki so mu tako zagrenili zadnja leta življenja s toliko gremkostjo in mu s toliko nehvaležnostjo plačali njevo ljubov, bodo prišli pa tudi na vrsto.

Blagega Fathra Tomšiča prav toplo priporočamo v molitev vsem ameriškim Slovencem. R. I. P.

IZ JUGOSLAVIJE.

Napada na orožnika Maglaja v Mengšu, o katerem smo zadnjič poročali, je osumljeni iz mariborske kaznilnice pobegli Ivan Ankrst, po poklicu tat, ki je dolgo časa z vespolom prodajal okrog pokradeno blago.

Utonila je v noči med 22. in 23. septembrom v potoku Mlinšica, Ana Grašek, ki je bila velika prijateljica "ta kratkega."

Še dojenčki čutijo belgrajski centralizem. V ljubljanski otroški bolnici je okrog petdeset malih črvickov, večinoma bolnih. Dosej jih je negovalo dvanaest sestra. To se je pa državi, ki je prevzela bolnišnico v svoje roke, zelo preveč. Črtala je prejemke trem sestram. Ostalih devet seveda ne more vsem kaj, zlasti še, ker se državna uprava ne briga, da bi preskrbela bolnišnico z zadostnim perilom. Tako morajo otročički, ki se jim je prej pod zasebo sestrsko oskrbo dobro godilo pod državno mačeho v mokrem ležati. Kaj se država, ki je na karitativnem polju še popolno analphabet vtiča v take stvari. Boga naj zahvali, da ima plemenita srca, ki se res iz ljubezni žrtvujo za take revčke.

Utopljenca je ujel na trnki v Gruberjevem kanalu neki ribič. Ko so ga potegnili na suho so konštatirali, da je že dalj časa pogrešani fotograf Rudolf Marn. Kako je prišel v vodo, se ne ve.

Nov most čez Krko pri Krškem so 8. okt. slovensko blagoslobili. Po slovesnosti je bila velika ljudska zabava, katera čisti dobiček se bo obrnil v pokritje dolga za most.

Otroci-kulturobojneži. V Kranju se je več prvošolcev vpisalo v Marijino družbo. Njih tovariši "sokoliči" so jih radi tega toliko časa šika niralni in zbadali, da so se nekateri ustrnili in odstopili, zlasti še, ker so se tudi profesorji iz njih norčevali in so bili pri njih zaznamovani, kar seveda za študenta ni prijetno. Samo še tiste morajo v Jugoslaviji proti Cerkvi mobilizirati, ki platno prodajajo, potem bo vsa kralj Matjaževa vojska skupaj.

GASOLIN ZOPET CENEJŠI.

Chicago, Ill., 1. nov. — Standard Oil Co. naznana, da bo s prvim novembrom znižala ceno gasolina za 1 cent pri galonu. Cena na postajah bo odslej 20 centov za galon.

Pariz, 1. nov. — V Seine Assizes je bil včeraj na smrt obsojen 22-letni Félix Gounaud, ki je baje ustrelil svojega strica. Umrl bo pod gilotino.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 2nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 2nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Rdečemu delavstvu v premislek.

"Socijalizem je delavski evangelij, ki bo rešil delavca in mu pravil lepše čase, kakor jih je imel do sedaj."

Poč to devizo so šli med slovenskim delavstvom na delo razni rdečarski voditelji in izkorisčevalci delavstva.

Ti delavski slovenski voditelji se na vsa usta bahajo in hočejo s svojim kričanjem — ne s svojim delom! — s svojim kričanjem, pravimo, prepričati slovensko delavstvo, da so največji delavski prijatelji, da je njih edino pravi delavski nauk, katerega se mora okleniti vsak delavec, ako hoče delovati za svoje lastne koristi.

Po tolikih letih delovanja med slovenskimi delavci, pa gotovo danes vsak pameten slovenski delavec zmahuje z glavo in se vprašuje razdoveden:

1. ali je res ta socijalizem delavski nauk?
2. ali so naši slovenski delavski voditelji res nastopili med nami kot naši prijatelji samo za naše delavske koristi?

Velevažna sta ta dva vprašanja, tako važna, da bi jih moral vsak slovenski delavec resno in trezpo premišljevati tako dolgo, dokler ne dobije povoljnega odgovora na nju.

Da to niso malenkostna vprašanja je jasno, kajti

1. ako socijalizem NI delavski nauk, ki ima v resnici namen pomagati delavstvu, potem vsak delavec sam sebi škoduje, ako se ga drži, tako JE to delavski nauk, potem si vsak škoduje, kdor ni njegov pristaš. Kajti tretjega pri tem ni mogoče.

2. Ako so naši slovenski delavski voditelji res pravi delavski voditelji, ki imajo pri srcu samo delavske koristi, potem se jih moramo držati. Toda v tolikem času, kolikor so že med nami, bi morali pokazati kaj vspehov. Pa imamo kaj vspehov glede svojega delavskega stanja? Morejo naši slovenski delavski voditelji pokazati kaj pravih, realnih vspehov, vspehov, ki bi bili res vspehi? Ako pa niso to delavski voditelji temveč sami navadni izkorisčevalci, ki so vzeli naše pereče delavsko vprašanje v svojo roko samo za to, ker so videli, da je tukaj bogat vir osebnih dohodkov, potem moramo z njimi obračunati.

Da vsak pameten gospodar ima od časa do časa s svojimi delavci obračun, da poravna z njimi, kar jim je dolžan in da delavci poravnajo z njimi, kar so mu dolžni.

Tako je dolžnost tudi slovenskega delavstva, da obračuna s svojimi delavskimi voditelji in naredi z njimi obračun, da pregleda svoje računske knjige, koliko so mu ti delavci naredili, koliko koristi, dobička ali škode je imel od njih, ali so imeli morda od njih celo škodo, da mu niso ne samo nič naredili dobička, temveč je moral še doplačati k temu, kar jim je izdajal.

Slovensko rdeče delavstvo, je sicer precej zasplopljeno in je progalo svojim voditeljem tudi svoje možgani in misli samo to in samo toliko in samo tako daleč, kolikor mu ti voditelji dovolijo. Vendar, kdor na tanjščno zasleduje pisavo njih listov, se mora v resnici čuditi, da je mogoče, da pri tolikem številu čitalcev in pristašev ni nikogar, ki bi dalje mislil, ki bi ne sprevidel sleparstva. V vseh svojih listih in publikacijah nastopajo tako jasno in tako odkrito za vse kaj drugega, kakor za delavskie koristi, da kdor ima le še košček soli v glavi, ta **MORA**, pravimo, **MORA** izprevideti, da morajo ti možje imeti vse druge namene za seboj, samo teh ne, o katerih kriče, da jih imajo.

Slovensko delavstvo rdeče pameti, pomisli nekoliko, in skušaj dobiti odgovora na zgoraj stavljenja vprašanja.

Joliettske novice. — Te dni so naši v hotelu European Hotel mrtvo truplo nekega človeka s prestreljeno glavo. Poleg njega je ležal revolver. Policia je preprinčana, da je človek izvršil samoumr.

— 9-letni Ira Morrison toži Dr. Jos. C. Flowersa za \$25.000 odškodnine. Skoraj pred letom dan ga je "soufer" tega doktorja zadel in poščoval.

— Prve nove poštne znamke s podobo predsednika Roosevelta so izšle v Jolietu 27. oktobra, ki je njegov rojstni dan. Prvo to znamko je poslal glavni poštar iz Washingtona njegovi ženi.

— Kakor poročajo iz državne naše jetnišnice, odpolali so iz jetniškega kamnoloma od januarja do sedaj 1,400 želeniških voz kamna. Zvezine je šel ta kamen za cesto po različnih okrajih države Illinois. Katero mesto je naročilo kamen v jetnišnici, plača samo prevoz in material.

— Solski otroci naših šol bodo poslali letos za "Christmas" darove otrokom v Avstriji, Mažarski in Albaniji. Mlađeniški Rdeči Kriz je napolnil 1,200 zabejav s pomočno šolskimi otroki.

— Za sveto \$26.000 je bila prodana tovarna Refractories Co. v severno-zapadnem delu Jolieti, kjer je tudi veliko Slovencev zapošljivih. Kupila jo je General Refractories Co. iz Pensylvanije. Ta tovarna izdeluje najbolj opoko v Ameriki.

— Lawrence "Butch" Crowley je kupil stroje in opravo bankrotne tiskalne Union Publishing Co. na javni dražbi za sveto \$2.000. Mr. Crowley namerava ustanoviti še en dnevnik tukaj v Jolietu. Takrat, ko je Union Publ. Co. propadla je bila dolzna \$60.000, za kar je pa imela pokritja komaj \$2.000. Veliko slovenskih delavcev je imelo delnice te kompanije. Tudi jaz sem jih imel za \$30.00.

Chicago, Ill. — Zadnji četrtek se je vršil v dvorani sv. Štefana slovenski javni shod. Na shodu je bilo zbranih lepo število naših slovenskih amerikanskih državljanov in državljank, ki se, kakor razvidno resno zanimajo za politično delovanje raznih strank, ki pravkar vodijo propagando za svoje kandidate. Volitev so pred urim in te so zdramile naše državljane in državljanke, da je potreba biti organiziran, ako človek hoče, da se ga kje vpošteva.

Shod je otvoril predsednik pripravljalnega odbora Mr. Anton Gregorich st. V svojem otvoritvenem govoru je napajal potrebe za tak politični klub med Slovenci v Chicago. Za njih so se izrekli še drugi navzoči. Na vrsto pride, kakšen klub se naj ustvari, ali nepristranski državljanski klub ali pa na popolnom demokratski podlagi in istega potem priklopi k Ameriški demokratski stranki. Po kratkih debatah se je izrazilo, da je njih edino pravi delavski nauk, katerega se mora okleniti vsak delavec, ako hoče delovati za svoje lastne koristi.

Po tolikih letih delovanja med slovenskimi delavci, pa gotovo danes vsak pameten slovenski delavec zmahuje z glavo in se vprašuje razdoveden:

1. ali je res ta socijalizem delavski nauk?
2. ali so naši slovenski delavski voditelji res nastopili med nami kot naši prijatelji samo za naše delavske koristi?

Velevažna sta ta dva vprašanja, tako važna, da bi jih moral vsak slovenski delavec resno in trezpo premišljevati tako dolgo, dokler ne dobije povoljnega odgovora na nju.

Da to niso malenkostna vprašanja je jasno, kajti

1. ako socijalizem NI delavski nauk, ki ima v resnici namen pomagati delavstvu, potem vsak delavec sam sebi škoduje, ako se ga drži, tako JE to delavski nauk, potem si vsak škoduje, kdor ni njegov pristaš. Kajti tretjega pri tem ni mogoče.

2. Ako so naši slovenski delavski voditelji res pravi delavski voditelji, ki imajo pri srcu samo delavske koristi, potem se jih moramo držati. Toda v tolikem času, kolikor so že med nami, bi morali pokazati kaj vspehov. Pa imamo kaj vspehov glede svojega delavskega stanja? Morejo naši slovenski delavski voditelji pokazati kaj pravih, realnih vspehov, vspehov, ki bi bili res vspehi? Ako pa niso to delavski voditelji temveč sami navadni izkorisčevalci, ki so vzeli naše pereče delavsko vprašanje v svojo roko samo za to, ker so videli, da je tukaj bogat vir osebnih dohodkov, potem moramo z njimi obračunati.

Da vsak pameten gospodar ima od časa do časa s svojimi delavci obračun, da poravna z njimi, kar jim je dolžan in da delavci poravnajo z njimi, kar so mu dolžni.

Tako je dolžnost tudi slovenskega delavstva, da obračuna s svojimi delavskimi voditelji in naredi z njimi obračun, da pregleda svoje računske knjige, koliko so mu ti delavci naredili, koliko koristi, dobička ali škode je imel od njih, ali so imeli morda od njih celo škodo, da mu niso ne samo nič naredili dobička, temveč je moral še doplačati k temu, kar jim je izdajal.

Slovensko rdeče delavstvo, je sicer precej zasplopljeno in je progalo

svojim voditeljem tudi svoje možgani in misli samo to in samo toliko in samo tako daleč, kolikor mu ti voditelji dovolijo. Vendar, kdor na tanjščino zasleduje pisavo njih listov, se mora v resnici čuditi, da je mogoče, da pri tolikem številu čitalcev in pristašev ni nikogar, ki bi dalje mislil, ki bi ne sprevidel sleparstva. V vseh svojih listih in publikacijah nastopajo tako jasno in tako odkrito za vse kaj drugega, kakor za delavskie koristi, da kdor ima le še košček soli v glavi, ta **MORA**, pravimo, **MORA** izprevideti, da morajo ti možje imeti vse druge namene za seboj, samo teh ne, o katerih kriče, da jih imajo.

Slovensko delavstvo rdeče pameti, pomisli nekoliko, in skušaj dobiti odgovora na zgoraj stavljenja vprašanja.

Joliettske novice. — Te dni so naši v hotelu European Hotel mrtvo truplo nekega človeka s prestreljeno glavo. Poleg njega je ležal revolver. Policia je preprinčana, da je človek izvršil samoumr.

— 9-letni Ira Morrison toži Dr. Jos. C. Flowersa za \$25.000 odškodnine. Skoraj pred letom dan ga je "soufer" tega doktorja zadel in poščoval.

— Prve nove poštne znamke s podobo predsednika Roosevelta so izšle v Jolietu 27. oktobra, ki je njegov rojstni dan. Prvo to znamko je poslal glavni poštar iz Washingtona njegovi ženi.

— Kakor poročajo iz državne naše jetnišnice, odpolali so iz jetniškega kamnoloma od januarja do sedaj 1,400 želeniških voz kamna. Zvezine je šel ta kamen za cesto po različnih okrajih države Illinois. Katero mesto je naročilo kamen v jetnišnici, plača samo prevoz in material.

— Solski otroci naših šol bodo poslali letos za "Christmas" darove otrokom v Avstriji, Mažarski in Albaniji. Mlađeniški Rdeči Kriz je napolnil 1,200 zabejav s pomočno šolskimi otroki.

— Za sveto \$26.000 je bila prodana tovarna Refractories Co. v severno-zapadnem delu Jolieti, kjer je tudi veliko Slovencev zapošljivih. Kupila jo je General Refractories Co. iz Pensylvanije. Ta tovarna izdeluje najbolj opoko v Ameriki.

— Lawrence "Butch" Crowley je kupil stroje in opravo bankrotne tiskalne Union Publishing Co. na javni dražbi za sveto \$2.000. Mr. Crowley je imel pokritja komaj \$2.000. Veliko slovenskih delavcev je imelo delnice te kompanije. Tudi jaz sem jih imel za \$30.00.

Hindenburg predsedniški kandidat

Nemška republika, oziroma nekaterje njene stranke, so ponudile predsedniško kandidaturo nemške republike prosletem generalnemu feldmaršalu Hindenburgu, ki jo je tudi sprejel, menda z namenom, da bi bivši dinastiji, ki ga je s tako globoj obdala, pot pripravljal na krmiško nemškega naroda. Toda zaenkrat je "skozi padel". Stranke so se razumele, naj dosedanjji predsednik Ebert ostane še do 1925. Do tega časa se seveda lahko še marsikaj spremeni, na kar niti gemačni general Hindenburg danes ne misli.

Najlepše pozdravljam vse čitalce teh ljudi katoliških listov.

Premogar.

Kansas City, Kans. — Tu smo imeli prav lep sv. misijon, katerega je vodil

ki imajo že izkušnje na igralskem odru. Igralci se pa tudi pridno pripravljajo za ta dan pod spremnim vodstvom znane in šaljive igralke Mrs. A. P. Ona sama nam jamči, da bo igra izvrstno izpadla.

Sedaj bom opisala še malo površno vsebino igre. Mlinar, vдовec in bogata hčerka Mariča. Ona se je zaljubila v revnega mlinarskega hlapca. Oče seveda to ne dovoli, da bi dal hčerko in ga izžene od hiše. Njo pa muči dan za dan z pikajočimi besedami, da mora na beraškega hlapca pozabiti, če ne, da jo bo dal v mesto. Ona obljudi, da bo. Toda Mariči ni bilo lahko pozabiti svojega ljubimca, ki ga je srčano ljubila. Pri tem pride Božični večer in mladi Marični fant Konrad pride v kmečko gostilno, tam je našel občinskega mirtvaškega oglednika in grobokopa, ki je ravno gripendoval starci krmariči, da grejo na sveti večer čez pokopališče vsi tisti, ki potem v prihodnjem letu porijo. Ko to sliši je mladi Konrad napravil načrt, da bo tudi opšel na večer na pokopališče, da mogoče tam vidi starega Mlinarja, ki bo šel čez pokopališče. Reš, svoj načrt je hotel izvesti in odšel je na pokopališče. Tam je zaspal in v spanju se mu prikažejo duhovi in še nekdo drugi. — Naprej pa ne povem. Pridite vse na igro po boste videli celo igro, ki je zanimiva.

Končno še enkrat vabim vse Slovence in Slovenke iz celega slovenskega Ranega, kakor Eveletha, Ely, Chisholma, Virginije, Hibbinga, Aurora in še vseh ostalih bližnjih naselbin. Vsi v nedeljo dne 5. novembra v Finsko delavsko dvorano, ker se bo izprorilo gori omenjeno igro.

Prijateljica iger.

St. Louis, Mo. — Dne 14. oktobra se je tukaj zgodila velika nesreča. Mladi fantje, sorodnik Mr. Simoničeve družine se odjeljal veseli v avtomobilu. V avtomobil so povabili tudi 17-letno hčerko Mr. Simoniča, da se naj udeleži kratek izlet. Starši niso niti radi dovolili, toda na prošnjo so se končno udali in hčerki dovolili na avtomobil. Ko so izletniki vrčali domov so hitro vozili v pritem vozišču. Zgodila se je nesreča v mlađi Simoničevi dekleci se je smrtonosno poškodovala, tako, da je drugi dan na poškodbah umrla.

Pokojna je bila dobra in poštena deklec. Edina tolažba za starša je ta, da je deklec tisti dan prejel sv. zakramento pri jutranji sv. maši. Zraven sta bila še dva, ki pa nista smrtno ponesrečila in bosta kmalu okrevala od poškodb. Krivida je neprevrnost v prehitri vožnji.

Poročevalec.

DUHOVSKE VESTI.

Rev. Ciril Orendač, O. F. C., slovenski župnik iz Indianapolis, Ind. je imel pretekli teden slovaški misijon v Chicago Heights, Ill. z jaksim vspohom. — Nazaj grede se je oglasil tudi pri nas.

Rev. Benvenut Winkler, O. F. M. župnik v So. Chicago bo vodil sv. misijon v Denveru, Colo. od 5. do 12. novembra.

Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M. bo vodil slovaški sv. misijon v Mt. Olive, Ill. in od 26. do 29. novembra 40-urno pobožnost v St. Louis, Mo.

Rev. Venceslav Vukonič, O. F. M., hrvaški župnik cerkve sv. Jeronima v Chicago je imel pretekli teden sv. misijon v Mildave, Pa., pri Fathru Soriju z jaksim vspohom. Ta čas ga je doma na domovstvu v najboljih ro

Fr. Milčinski:

DAMSKE URE.

Kar je dama, ima v lasti in posesti premakljivo reč, ki jo nazivlje damska uro in ki je tudi, dasi bolj damska nego ura. V ožjem krogu svojega sorodstva in svašča štejem deset dam, resničnih, s klobukim in čokolado. Zasišal sem jih o predmetu in kar sem izvedel, se docela strinjam z mojimi lastnimi izkušnjami ob domaćem ognjišču.

Ne trdim, da ne bi bilo moškim uram nicesar pribekati. Ponašam se s prijateljem, odvetnik je in pravik s hišo in z vinogradom; ko sem ga pred leti posestil, je imel uro, ki sta se ji bila oba kazalnika kaj vem iz kakšnega vzroka spoprijela in sta v temen objemu korakala svojo enakomerno pot. Ce si ga vprašal za čas, se je ozrl najprej po solncu in če je bila noč, po zvezdah; potem je pogledal uro in pričel računati. Vzel je beležnico, seštejal in delil in ko je popisal vso stran, je natanko povedal, koliko da je in se ni dosti zmotil — k večjemu za sol ure. In ni zamudil skoraj nobenega naroka.

Ali ta ura je bila izjema med moškimi urami, osamljen primerljaj degeneracijske. Damske ure pa tvorijo kar vprek takoreč svojo pasmo z izrazitimi znaki in lastnostmi, katere jih pravzaprav že izločajo iz vrste resničnih ur in jih bližujejo bitjem druge vrste, kakor da so nekakšne vmes člen rekeli bi med človeško uro in med uro opico — saj me razumete.

Te ure gredo ali ne. Ali pa gredo le ob določenih dneh, kakor da imajo svoje zapovedane nedelje in praznike. Druge zopet ne gledajo toliko na svoj dušni blagor, ampak dado nase vplivati lumenim izpreminom. Še druge se ravnavajo po vremenu, ali je lepo ali grdo.

Moja gospa je imela uro in ni šla, naj jo je obrnila na katerokoli stran. Rekel sem: "Počakaj, da si preiskusiva sreču in obisti, dušo in znacaj in se ne prenglijiva v sodbi!"

Pa je minil turški praznik, minil je židovski, minila je nedelja; zvrstili so se silaj, krajec, ščip; poteklo je mesec dni, prineslo nam zlatega solnca in božjega dežka, še kas posresa smo uživali. Ali ura gi šla.

Nesel sem jo urarju.

"Gospodine Bele," sem rekel, "solidnost je podlaga trgovini, tukaj je damska uro, tukaj jamstveni list — uro ne gre!"

Vzel jo je, odpril, pogledal in zaprl. Potem jo je navil.

"Kako naj gre, ko ni navita!"

To je tisto, česar urar ne razume.

Ni navita!

Moško uro je lahko naviti. Ves dan jo nosiš s sabo, zvečer ko se spravljaš spati, jo položiš na nočno omarico in ko odmoliš in predno ležeš, jo lepo naviješ — to ne more biti drugače in je utemeljeno v vsesplošni harmoniji vesoljnega starstva.

Najti pa damske uro! Prvič ko niti ne veš, kje da je, ali v kuhinji ali v sobi in v kateri; ali je v muhu ali v torbici ali v pompaduri; ali na mizici med pismi in časopisi; ali v predalu pri jedilnem orodju ali v skrinjici med krtačami in čistilom. — Zakaj upoštrevati je, da so dame ustvarjene brez žepa — in sploh, da da same.

No, ura nima nog, da bi šla sama iz stanovanja, in v dve, trch dneh se je še vsakikrat zopet pojavila v kakem kotu. Ali kadar se pojavi, gospa tisti hip tudi ne more kar vreči sega iz rok in hiteči navijati tisto uro. Ali ni res?

Bodisi temu kakorkoli, domov prisedi sem gospoj razložil stališče urarjevo. Brez komentirja in opombe.

Pa ni trenila z očesom.

Storila je brez veka in pritožbe, z nemo zamoževostjo, kar v takih okolnostih more storiti znacaj. Položila je uro na nočno omarico in sam osebno se ponudim za pričo, da jo je navijala. Ne le enkrat, vsaj za trikrat lahko prizesežem, da sem jo videl na lastne oči, ko jo je pritisnila k ušesu, poslušala in potem navija. In potrdim, da jo je navijala na pravo stran, zakaj prvič je kako izobrazena, govori francoski, žalibog da nima skončno — in drugič sem se tudi sam šel prepričati za njo.

Ura je bila torej odslej navita.

Solnce je stalo visoko na nebnu, ko sem šest ali sedmi dan potem vprašal gospo, koliko je uro. Pogledala je in povedala, da kaže polnoči.

Ni čuda, da sem se razburil. Velel sem: "Naj jo pri tej priči nese urarju, da bo štel, kakšno robo prodaja. Ta bi bila lepa!

Oblekla se je, šla in se vrnila in ljubezljivo lice ji je žarelo od zadovoljnosti. "Pomislil," je rekla, "Poljakova se baha, da stanejo oni njeni unani tisoč dvesto kron. Pa sem prav take videla pri Beletu v izložbi in mi je tudi povedala, da jih je Poljakova kupila pri njem. Ugeni, koliko stanejo! — Tri sto kron in ne vinjava več. — Gos s frizuro se pa laže, da tisoč dvesto. — Izvoli počit!"

Počiti tisti hip nisem ugotvil, ampak vprašal sem jo zastran ure.

"Kakšna ura? — Oh, saj je res!" Pobabilo je bila nanjo in jo pustila doma. Vzel sem zadevo v lastne roke in šel k urarju.

Pokazal sem uro, pokazal jamstveni list in vladno toda ravnino opozoril gospodo na nepregledne posledice, ki jih uro lahko zakrije z napajno napovedbo časa. Recimo, jaz sem odvetnik, razpisam je narok, gre za življene in smrt ...

Najil je uro, naravnal jo po svoji in vprašal, ali prehitela ali zaostaja.

Odkod naj to vem? — Toda recimo, da gre za življene in smrt ...

Rekel je, naj jo zopet prinesem čez tri dni, da jo regulira, če bo sploh treba. Zdi se mi, mož se ne zaveda docela svojih odgovornosti.

Toda njegova stvar, njegova kvar! Vsak se brigaj za svoje in ko sem drugi dan naletel gospo, ko se je baš ukvarjala z uro, sem jo vprašal, koliko da je. "Četrtna devet," je odgovorila.

Zdaj sem ga imel. Pograbil sem uro in šel nadenj.

"Gospodine," sem rekel, "ali ste tako prijazni: koliko je ura?"

Pogledal je na svojo. "Tri četrtna na tri, pet minut čez," in je kviku vlekel obrvi, da se mu je celo zgubančilo v sliku vprašanja.

"Dobro!" sem dejal. "Zdaj pa blagovite naklonjeno kreniti svoj cenjeni pogled na tole uro!" — in sem mu jo pomolil pod nos. "Potem presodite sami, ali prehitela ali zaostaja!"

Godel je vase, godel uro, pogledal mene. "Prosim, kaj želite? Pet minut čez tri četrtna na tri — saj kaže prav!"

Tisoč vrakov, prav je kazala. Doma pa četrtna devet, je rekla žena. Ne vem, ali je spala v teh minutah, odkar sem bil iz doma, celih šest ur prehitela ali toliko zakasnela!

Ni mi bilo do pričkanja. Kratko sem pozdravil in šel.

"Priporočam se za drugo pot!" je odzdravil in s poklonom zaprl vrata.

Neprijeten človek! Tako se ne privabljajo kupci — tako ne!

Tudi gospa je bila užaljena. Požiral je sline in mežikal.

"Zmotila sem se. Vsakdo se lahko zmoti," je dela. "In sploh ti kazalniki . . ."

Torej res. Kazalniki pri damskeih urah bi pač lahko bili drugačni.

Potem jo je premagal jok. "Toliko imam dela, da ne vem, na katerem koncu mi stoji glava. In zdaj bi se najše pehalo ves ljubi dan s to uro! Oh, da bi bilo že vsega konec!" Šla je v zadnjo sobo in se zaklenila.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se je zamudila dve uri, ko jo je iskala. Zato sta se pa našla pri tej priliki hišni ključ, ki smo ga že dolgo pogrešali, in zlata broša z angelčki, ki jo imaše po mami. Denarnica seveda tudi — v jedilni shrambi je bila med krompirjem. Prinaša se sploh vse najde, ker je red pri hiši. Ali z iskanjem se gospa zamudi in potem mora hiteti, sirota, da koncem koncem zebgana res več ne ve, ali je samo ali samica.

Razumem jo, revico. Gospodinja biti niso mačje solze. Se mene pričenjajo boleti možgani, ko jo zgolj gledam zjutraj: nepremično strmi v tla, gubanči beto čelo in kuje načrte za kuho tega dne. In ko je skrajni čas kuharico napoditi na trg, pa ni denarnice in je ni. Včera se

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojtek Hybašek.

Sem sta torej pripeljala svoje blago tudi Martin in Adam. Stražnik je že od daleč vpil na nju in kazal z roko, kam naj zapeljet; naj se uvrstita in naj ne prodajata, dokler ne zatakné pri vodnjaku pred dekanjsko cerkvijo zastavice v znamenje, da se kupčija lahko začne, če nočeta, da ju kaznujejo. Porazila sta poslušala samo napol. — Že davno vse vesta, saj nista prvič na trgu. Mirno sta potegnili vsak s svojega voza otep sena, zvezan s preveslom, in ga obesila na okovani konec ojesa; poveznice sta izpregla iz razpore, volički so zadovoljno jedli seno, potrežljivo stali na trdem tlaku, le zdajpazdaj je kateri zateglo zamukal po gorkem hlevu in mehkih potih, dočim je drugi, utrujen vsled dolge hoje, legel popolnoma mirno na trdi tlak. Ženski s košarami sta hiteli k peku; vsaka je nesla štruco masla in kupček jajc. Opravili sta takoj; pogledali sta še, kje stojita domača vozova, in že sta hiteli v samostansko cerkev k "polosmi" maši. Preden se je začelo trgovati, so se kmetje pozdravljali med seboj, povpraševali po zdravju, pa tudi po cenah, kako so plačali v Plznu ali v Tinu; prihajali so iz zgornjega dela trga v spodnji zbrat, ali naročit kak mernik semenske rži; s spodnjega trga pa so sodili na drugi konec gledat vole in krave, poižvedovat, kje imajo dobrega plemenskega bika, da ga občina kupi, gostoljubno so se vabili na obiske; upali so vsi, da bodo dobro kupili, in veselili so se kupne pijače, nagajali so si in se zbadali. Govorili so tako glasno, kakor da jih morajo slišati še za devetim gričem; tako je bil trg poln krika in vika. Ko je pa udarila deveta, ko je prišel stražnik iz mestne hiše, zabobnal in slovesno dvignil rieče-belo zastavico iz pločevine, so se razšli kmetje vsak k svojem vozu. Šum vendor ni utihnil. Prišli so kupci in začelo se je barantanje in pozdravljanje z meščani in meščankami, ki so že imeli svoje znance in so najrajši kupovali od njih.

"Tako, sva že opravili!"

"Sva že prodali in kupili in žepe imava tudi že prazne," sta se oglasti nevesti; iz košaric so jima gledali zavitki, skrbno zavezani in poviti v lep papir; in smehljali sta se, ko sta slišali omeniti može, da je kupčija dobra, da se ljudje za vse kar pulijo, a da onadvia žržita, ker bosta lahko stržila še pet novcev več pri vsaki vreči.

"Adam, ne bodi no tako neusmiljen," je potegnila Dodlička moža od zadaj za suknjič, "in daj tej ženi vrečo po goldinarju in trideset! — Glej, kako je žalostna! — Saj je tudi taka kakor jaz, da bo zibala; nas pa tisti goldinar tudi ne bo rešil."

"Rajši peljemo vse skupaj nazaj, kakor bi to tu napol zastonj pustili," se je razburjala Manca, ki je stala tam blizu z nekim meščanom, ki je kupoval cel voz in strokovnjaško motril lepi krompir v načeti vreči. Prodali so kmalu in dobro. Martin je res utržil pet krajev več pri vreči, toda zato je tudi trjel. Moral je nositi sam vse vreče strašno daleč, dočim so Adamu v predmestni hišici pomagale tri družine, ki so bile kupile skupno krompir. Imel ga je z voza kot bi pihnil, in čakal je pri mitnici kot gospod dobro uro na Martina, ki je slednjič prišel ves utrujen in slabe volje. Hotel je iti na kozarec piva, Adam in Dodlička se tudi ne bi bila branila, toda Manca je nad njimi zavpila, kaj da jim ne pride na misel; ona se ne mara potepati in ve, kaj jo čaka doma, in da sta kupili z Dočilo rogljike in jih imata v košarah. Po potu jih bodo lahko pojedli in doma pri vodnjaku se bodo napili; in že je lezla na voz. Martin je prisedel k njej, Dodlička pa k Adamu na seno in prazne vreče,

Mi naznanjam

da smo prejeli v svojo bogato zalogo najboljše različne izbire jesenskih in zimskih oblek z dvojnimi hlačami, ter tudi najboljše površne jesenske in zimske sukunje, ki se jih je kdaj nosilo v tem mestu.

SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE, POVRŠNE SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE IN NAJBOLJŠE "GABARDINES" ZA FANTE IN MOŽE IN RAZNOVRSTNE OBLEKE NA IZBERO Z DVOJNIMI HLAČAMI ZA MOŽE IN FANTE.

Prodajamo sedaj po posebni ceni: od \$25., \$30., \$35., \$40., in \$45.

MI VAS VABIMO, da pridejte in si ogledate našo trgovino. Mi bomo Vam rade volje razkazali našo trgovino in vse naše blago, ki ga prodajamo sedaj po teh posebno ugodnih cenah. Imamo obleke, sukunje in vso opravo vsakovrstne velikosti.

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

Jelinek & Meyer

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street
Chicago, Ill.

in tako so se med prvimi vračali proti Klenči.

"Čez eno leto, če Bog da, bom kupil tudi že konjička ali pa deklico. Ko se bom vračal iz semnja, mi boš prišla z otročičkom nasproti in ta bo mahal z ročicami in klical: ata — ata!" se je blaženo smehljala Adam, vihtel bič in glejal predse nekam v daljavo. Dodlička ni odgovorila, samo stisnila se je k možu in srcece ji je poskakovalo v prsih od samega veselja.

"Govorili sva po potu z Manco, da si bomo krstni botri, da se bo naše prijateljstvo zapečatilo za vse večne čase."

"Samo če bomo mogli," se je zasmehjal Adam. In je ugani.

Nekako teden po Vseh Svetih so povili Martinu krepkega fantička, a tri dni pozneje v hiši nasproti v novi zibelki "deklico kot rožico."

Stari Porazil je bil ves srečen. "Sele sedaj sem v resnici star oče, in kar dvakrat," se je veselil in obožaval samo to, da si nista mogla biti brat bratu za botra. "Nič ne de, materi si vzameta prvič svoje starše, od Gašperjevih in Krejčevih pojeda oče in mati — drugič pa si uslugo vrata; nikar se ne bojte, saj ne krstimo zadnjic."

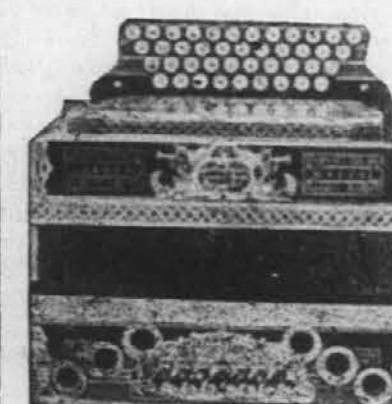
O klenškem žegnanju sta bili obe materi že vstali. Sli sta na sv. Martina dan k vpeljevanju. Manca z malim Martinčkom, Dodla z malo Dodličko. Potem sta pekli potice, kakor bi se ne bilo nič zgodilo.

Na Čerhovu se je že davno lesketal sneg, od tam je prilezel na Haltravo, pologoma je zapadel gozd in pobel ves širni kraj. Veter se je čivgnil, nametel je zametov; potem je pritisnil mráz in ženske so sedle h kolovratom, moški pa k strugli in sekiri. Pri Porazilovih so se spominjali, kako so lansko leto tačas delali, vozili kamenje in hlode, in kako lepo počiyojo letos. Sedeli so vsak večer vti stisnjeni pri peči z zelenimi pečnicami v veliki sobi pri Martinu. Takoj po večerji je navadno prišel Adam z ženo in otrokom, prišli so v vas tudi sosedje od desne in leve, Kodruac in Kazda; tudi Mančini starši in Dočlina mati so prišli za trenutek; le krojač ni prišel nikdar. Ta je sedel pri svoji mizici nagnjen k svetilkam, zabadal vvod za vboden in obžaloval, da nima več Dodličke, ki bi mu pomagala. Kolovrati so brenčali, na strugalni klopici je jahal kakor na konju Martin ali Adam, rezilnik je kar živil po lesu in skodelo so letale kakor kvarte oči rok; plehti so koše, delali metle in star Porazil z naočniki na nosu in s koledarjem v roki je počasi bral s pridigarškim glasom stran za stranjo, tako da se nobenemu ni ljubilo domov, ko je nočni čuvaj Šmolik klical deseto.

Pa se je nenadoma pripetilo, da star Porazil ni prišel.

"Kje pa imate očeta?" so takoj vprašali vasovalci.

"Bolan je nekaj, morala sem mu skuhati lipovega čaja, da se bo spotil," je razlagala Manca.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SLUŽBO DOBI poštena slovenka za hišno delo, dobra plača in lahko delo. Katero veseli naj se zglaši pri

Mrs. SARAH ZEVIN,
1510 So. Hamlin Avenue.

DELO DOBIJO TAKOJ!

Izurjeni brusileci "grinderji." Izurjeni izdelovalci orodja. Nožarji in kovinarski polirji. Delo stalno.

AMERICA SAW & TOOL WORKS.

14th and Western ave.,
CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Košakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Prevzemam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v Clevelandu, Lorainu in Barbertonu, Ohio, naznanimmo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK ZUPANČIČ,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Ave Maria" "Edinost" in "Glasnik P. S. J." Kakor tudi za oglase, tiskovine in sploh vse, kar je v zvezi z našo tiskarno. Vse naše naročnike in naše marljive lokalne zastopnike lepo prosimo, da mu pomagate število naročnikov tako pomnožiti, da bo v vsaki katoliški list.

Vsakemu, ki mu bo pomagal, boddisi z besedo ali dejanjem, širiti naše liste, se že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Uredništvo in upravnštvo "Edinosti," "Ave Maria" in Glasnika P. S. J."

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domaćem načinu prekajeno meso in prave domače

"Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu.

Gospodinje zapomnite si to!

Varna banka, kamor nalige svoj denar.

Začnite se sedaj pripravljati, na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelki v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe pričnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredok in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE. CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najnižji kurznici.

PRODAJEMO ŠIFKARTE za potovanje v staro domovino in nazaj na vse linije.